

CHORZÓW

puts in motion

Chorzów jest miastem o powierzchni 33,5 km kwadratowych

Liczba mieszkańców Chorzowa to około 100 000 mieszkańców

Przemysłowe dziedzictwo miasta

Początki historii Chorzowa datowane są na XIII w. Na przełomie XIX/XX wieku przemysł był głównym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi miasta. Wtedy to powstały główne zakłady przemysłowe w mieście takie jak kopalnia Król czy huta - Królewska Huta. Miasto znajdowało się wtedy w granicach państwa Pruskiego. W 1922 Królewska Huta znalazła się w granicach Polski, od 1934 roku przyjął oficjalnie nazwę miasto Chorzów.

Rewitalizacja terenów przemysłowych w Chorzowie

Doskonałym przykładem rewitalizacji terenu przemysłowego jest teren wokół szybu prezydent gdzie w budynkach przemysłowych mieści się teraz restauracja i spa na terenie wokół szybu organizowane są koncerty i spektakle teatralne. Na co dzień mieszkańcy miasta mogą korzystać z siłowni poplenerowej, skate parku oraz placu zabaw dla dzieci.

Rewitalizacja terenów przemysłowych w Chorzowie

Drugim przykładem rewitalizacji i zmienienia miejsca typowo przemysłowego na cele kulturalne jest powstające Muzeum Hutnictwa, które będzie się mieścić w hali byłej elektrowni Huty Królewskiej. Inwestycja trwa, planowane zakończenie to połowa przyszłego roku.

Chorzów miastem zieleni

Chociaż Chorzów często kojarzony jest jako miasto przemysłowe tak naprawdę jest bardzo zielonym miastem. 1/6 powierzchni miasta zajmuje Park Śląski – największy park miejski w Europie. Tereny tzw. zielone (parki, zieleńce, zieleń uliczna, Lasy Państwowe, obszary rolne dzielnicy Maciejkowice i Michałkowice, obszary chronione) stanowią 40% powierzchni Miasta.

Chorzów miastem zieleni

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Żabie Doły oraz Uroczysko Buczyzna jak również Park pod Kasztanami (zespół kasztanowców białych) i od niedawna pomnik przyrody dęb szypułkowy (na terenie prywatnym) to obszary miasta o największej wartości pod względem walorów przyrodniczych.

Warto wspomnieć o 6 parkach spacerowo – wypoczynkowych m.in. Park Redena, Park Hutników oraz akwenach wodnych – staw Herman oraz staw Wojskowy w Dolinie Górnika. W mieście mamy też obszary pól i łąk – w Maciejowicach i Chorzowie Starym.

Błękitna infrastruktura w Chorzowie

Podstawowymi inwestycjami miejskimi, które związane są z błękitną infrastrukturą są działania zmierzające do zapewnienia prawidłowej gospodarki wodnej w stawach zlokalizowanych w Parku Amelung i w Parku Róż. W 2015 roku Miasto Chorzów zleciło wykonanie projektów przebudowy systemów napowietrzania i obiegu wody w stawach w Parku Amelung i w Parku Róż.

W latach 2017-2018 zrealizowano część projektu dotyczącą stawów w Parku Amelung.

W ramach zadania zmodernizowano budynek przepompowni, wykonano instalację elektryczną i sieć wodociągową dla uruchomienia trzech kaskad i dyfuzorów napowietrzających.

Błękitna infrastruktura w Chorzowie

W 2019 roku przyznano Miastu dofinansowanie w kwocie 2 504 286, 43 zł na realizowanie projektu pod nazwą Systemy gospodarowania wodami opadowymi, którego całkowita wartość wyniosła ponad 3.5 miliona PLN. Jednym z elementów wymienionego projektu jest przebudowa systemów napowietrzania i obiegu wody w stawach w Parku Róż. Podstawowymi pracami do wykonania są: prace zapewniające stały dopływ wód gruntowych, wykonanie instalacji obiegu wody, doprowadzenie energii elektrycznej do komory pompowej, oczyszczenie stawu. Zadanie będzie zrealizowane do połowy przyszłego roku.

Błękitna infrastruktura w Chorzowie

W 2020r. Miasto zakończyło inwestycję polegającą na zagospodarowaniu Placu Hutników wraz z budową tężni solankowej. Całość inwestycji zamknęła się w kwocie prawie 5 mln zł. Zadanie to wpisało się działania adaptacyjne do zmian klimatu jako minimalizacja skutków oddziaływania miejskich wysp ciepła.

Zmiany klimatu w Chorzowie

Wieloletnie obserwacje warunków klimatycznych w naszym regionie dowodzą, że klimat wciąż się zmienia oraz, że zmiany te zachodzą coraz dynamiczniej.

Z tych powodów Miasto Chorzów znalazło się w gronie 44 największych ośrodków miejskich Polski, dla których w latach 2016 ÷ 2018 opracowano na zlecenie Ministerstwa Środowiska „Miejskie plany adaptacji do zmian klimatu” (MPA).

W wyniku prac dokonano wyboru czterech najbardziej wrażliwych sektorów miasta:

- zdrowie publiczne/grupy wrażliwe.
- gospodarka wodna,
- **tereny zabudowy mieszkaniowej o dużej intensywności,**
- transport

Dlaczego SALUTE4CE?

W sektorze tereny zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, największą podatność określono dla zwartej zabudowy śródmiejskiej w odniesieniu do zjawisk termicznych związanych z falami upałów, miejskimi wyspami ciepła, deszczami nawalnymi, nagłymi powodziami miejskimi, koncentracją zanieczyszczeń, smogiem oraz silnym i bardzo silnym wiatrem. Jednym z wniosków wypływających z dwuletnich prac nad MPA była konieczność podejmowania działań zmierzających do redukcji miejskich wysp ciepła.

Udział w SALUTE4CE jest konsekwencją takich działań.

Głównym celem SALUTE4CE jest ochrona i rozwój zasobów naturalnych poprzez zintegrowane zarządzanie środowiskowe zieloną i niebieską infrastrukturą z zastosowaniem rodzimej i odpornej na klimat roślinności w Funkcjonalnych Obszarach Miejskich (FUA), na których brakuje dużych terenów spełniających tę funkcję. Funkcjonalne Obszary Miejskie to zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie ze sobą powiązanych terenów charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju.

Projekt na celu poprawę możliwości sektora publicznego i podmiotów powiązanych w zarządzaniu zieloną i niebieską infrastrukturą na terenach FUA poprzez wykorzystanie niewielkich miejsc, które nie są atrakcyjne dla innych celów.

Partnerstwo projektowe będzie realizować koncepcję miejskiej akupunktury środowiskowej (UEA -Urban Environmental Acupuncture) polegającą na chirurgicznej i selektywnej interwencji w środowisko miejskie, zamiast projektów na dużą skalę, które wymagają zagospodarowania dużych obszarów i nakładu ogromnych kosztów. Liczne interwencje w wielu małych miejscach w FUA mogą mieć wpływ na FUA jako całość.

Partnerstwo opracuje wspólną metodologię i kryteria wyboru miejsc i rodzajów interwencji, które następnie zostaną zastosowane przy opracowywaniu planów działania dla 4 FUA. Plany działań pokażą zastosowanie idei UEA jako efektywnego i innowacyjnego sposobu zintegrowanego zarządzania środowiskowego w FUA, aby uczynić te miejsca bardziej przyjaznym do życia.

Działania pilotażowe w projekcie w formie niewielkich inwestycji w 4 FUA, pokażą krok po kroku jak wdrożyć ideę miejskiej akupunktury środowiskowej.

Chorzów wraz z Rudą Śląską i Świętochłowicami tworzy Funkcjonalny Obszar Miejski (FUA). Granice tego obszaru zostały ustalone w ramach projektu Zintegrowane podejście do problemów obszarów funkcjonalnych na przykładzie Chorzowa, Rudy Śl. I Świętochłowic (**miasto³**), który był realizowany w latach 2013 -2015.

SALUTE4CE

Dla realizacji miejskiej zielonej akupunktury w miejskim obszarze funkcjonalnym Chorzowa przyjęliśmy następujące rozwiązania:

1. Zielona ulica Bankowa (pow. 1 626,3 m²)

Aktualnie wyasfaltowany ciąg pomiędzy ul. Dąbrowskiego i ul. Chopina.

Lokalizacja w ścisłym centrum miasta i położenie (w pobliżu ulicy usytuowany jest Park Hutników i Park pod Kasztanami) zainspirowały do objęcia ulicy projektem realizacji zielonej akupunktury. Stworzenie zielonego przejścia mogłoby stanowić punkt wyjścia dla tworzenia zielonych korytarzy w mieście stanowiących łączniki pomiędzy pobliskimi terenami zieleni.

Projektowany zakres zmian:

- realizację ciągu o nawierzchni czynnej ekologicznie z płyt betonowych w układzie pasów poziomych ze szczelinami porośniętymi trawą (proponuje się zastosowanie systemowych płyt z specjalnie wykształconymi szczelinami dla realizacji pasów traw).
- zachowanie dojazdów do budynku d. banku z odtworzeniem /obecnie nierównej/ nawierzchni wjazdów z kostki granitowej oraz wymianę nawierzchni chodników na wodoprzepuszczalną nawierzchnię mineralnożywiczną w kolorze bazaltowym.
- Ze względu na dojazdy techniczne i pożarowe ciąg pieszy na podbudowie wzmocnionej (przewidziano wykorzystanie istniejącej podbudowy pod nawierzchnią asfaltową).
- Dla uniemożliwienia ruchu samochodowego oraz parkowania – przewiduje się wprowadzenie 2 słupków blokujących wjazd - składanych z kluczem górnym.

Szacunkowy koszt inwestycji: 50 tys. euro

Koszt inwestycji po przetargu prawie 70,5 tys. euro.

Zielona ulica

TERAZ

Po modernizacji

SALUTE4CE

2. Zielone pobocze ulicy Moniuszki (fragment o pow. 390 m²)

Aktualnie wybrukowana, ograniczona murem oporowym (murem stanowi zjazd z estakady).

Lokalizacja w ścisłym centrum. Wprowadzenie zieleni pnącej przyczyni się do zwiększenia udziału powierzchni zieleni w ścisłym centrum i utworzenia zielonego korytarza biegnącego w kierunku chorzowskiego rynku.

Zakres opracowania obejmuje:

- nasadzenia roślinności pnącej wzdłuż muru wraz z realizacją konstrukcji wsporczej dla pnączy;
- wymianę gruntu (na głębokości ok. 30 cm) i realizację zielonego trawnika;
- częściową wymianę obrzeża betonowego trawnika oddzielającego od miejsc parking.;
- remont istniejących schodów prowadzących z ul. Moniuszki na ul. Katowicką;
- projekt przewiduje wykorzystanie istniejącego trawnika o pow. ok. 90 m² dla wykonania nowego (po uprzedniej wymianie gruntu) oraz wprowadzenie zieleni pnącej na murze (długość muru przeznaczonego do nasadzenia ok. 65m);
- podkonstrukcja składa się będzie z cięgien stalowych rozpiętych w układzie „kielichowym” na profilach stalowych mocowanych: w pasie górnym do gzymsu ściany oporowej (od dołu) i w pasie dolnym do wysuniętego pola ściany (czołowo).

Szacunkowy koszt inwestycji: 15 tys. euro

Po przetargu prawie 15,5 tys. euro

Zielone poboczce

TERAZ

Po modernizacji

SALUTE4CE

3. Zielona ściana budynku Chorzowskiego Centrum Kultury (fragment elewacji o pow. 48,3 m²).

Aktualnie pozbawiona zieleni ale tak zaprojektowana (część elewacji od strony Placu Teatralnego bez okien), że jest możliwe zrealizowanie zielonej ściany. Zazielenienie około 50 m² powierzchni elewacji w ścisłym centrum to kolejna propozycja na zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania występujących w centrum wysp ciepła.

Projekt przewiduje realizację „zielonej ściany” jako ogrodu wertykalnego wykonanego w systemie hydroponicznym, filcowym, ze stałym nawadnianiem z otwartym obiegiem wody. W warstwach filcu syntetycznego - wykształcone będą kieszenie na roślinność; filc mocowany będzie do płyty ze spienionego PVC; płyta na konstrukcji z profili CD 60. Profile będą mocowane do istniejącej ściany ceglanej poprzez warstwę 8cm ocieplenia w rozstawie ok. 50cm. Przewidziano maksymalny ciężar ściany (cały system ścienny z roślinnością nawodnioną) 30-50 kg/m². Szczegółowy dobór elementów i sposób nawodnienia wg wybranego dostawcy systemu ściany zielonej. System wymaga wykonania skrzynki sterującej, która będzie zlokalizowana w istniejącym budynku z doprowadzeniem wody i energii elektrycznej. Przewiduje się wykonanie odprowadzenia wody z dolnej rynny odpływowej do istniejącej rury spustowej budynku zlokalizowanej na sąsiedniej przyległej ścianie. Dodatkowo przewiduje się podświetlenie ściany - kształtowane w sposób niezaburzający naturalnego cyklu wegetacyjnego roślin. Dobór roślin musi uwzględniać warunki wzrostu i wystawę północną ściany. Planowana wielkość ściany zielonej szerokość ok. 4,2 m, wysokość 11,5 m.

Szacunkowy koszt inwestycji: 25 000 euro

Zielona ściana

Po modernizacji

TERAZ

SALUTE4CE

4. **Zielone podwórze** na terenie nieruchomości przy ul. Armii Krajowej 32 (podwórze o pow. około 205 m²) Aktualnie klepisko wykorzystywane jako parking dla samochodów. Teren zacieniony i pozbawiony zieleni, ograniczony betonowym murem oporowym nasypu kolejowego, widocznym z okien kamienicy. Lokalizacja w Chorzowie Batorym, w rejonie gdzie skumulowane są wyspy ciepła.

Proponowany zakres:

- wydzielenie strefy komunikacji i strefy zieleni,
- wykonanie nawierzchni w strefie komunikacji,
- zazielenienie muru oporowego widocznego z okien mieszkań lokatorskich,
- zagospodarowanie zielenią terenu wzdłuż muru w oparciu o nasadzenia gatunków roślin znoszących zacienienie w porządku szpalerowo-piętrowym (wskazane żywopłoty).

Szacunkowy koszt inwestycji: 15 tys. euro

Koszt inwestycji po przetargu ok.5,8 tys. euro

Zielone podwórko

Po modernizacji

TERAZ

